Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia

Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*

Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colonă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şese luni 20 fr., pe trei luni 10 fr. N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.

Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 224. — **Braşov, Joi 10 (22) Octomvre** — **1896.**

Pe ce-şi baséză contrarii noştri speranţele.

Organul şovinist „Bud. Hirl." érăşi se ocupă în numĕrul sĕu cel mai nou de ceea ce ar avé de gând Românii sĕ facă faţă cu alegerile dietale iminente şi la conferenţa română.

Ţinem sĕ schiţăm aci vederile fóiei unguresci, celei mai mult informate cu privire la Românĭ. De astă-dată, ce-i drept, fóia unguréscă nu produce nimic nou, dér pune în evidenţă, — ca semne caracteristice ale situaţiunei şi chiar şi ale procederei ce se aştéptă dela viitórea conferenţă naţională, décă eventual va fi permisă ţinerea ei, — ceea ce au scris acum de curênd diarele nóstre politice cu caracter confesional din Blaşiu şi Sibiiu, precum şi o faimă, ce ni-se pare fórte bócănă, pe care o împrumută dintre scirile mĕrunte sensaţionale ale diarului „Epoca" din Bucuresci.

In introducere, „Bud. Hirl." debutéză cu o capitală minciună, care dovedesce, că redactorii ei nicĭ nu cetesc regulat cu atenţiune foile românesci. Notăm adecă, că de astă-dată nu se tractéză de-un raport datat dela Braşov séu dela Sibiiu, ci însă-şĭ redacţiunea îşĭ face observările sale.

Ei bine, gazetarii dela „Bud. Hirl". găsesc acum, că foile mai „solid cugetătóre" române se ocupă acuma serios cu planul, ca sĕ părăsésca passivitatea, carea pănă acuma ar fi adus numai rĕu Românilor. Aceste foi sunt „Telegraful Român" şi „Unirea".

Cei dela „Bud. Hirlap" nu cunosc nicĭ istoria politicei nóstre de resistenţă pasivă, nicĭ n'au pĕtruns raporturile dintre foile nóstre, căcĭ altfel ar fi trebuit sĕ scie, că „Telegraful Român" încă de pe la 1883, ne mai vorbind de timpurile mai vechĭ, a luat érăşĭ posiţiă hotărîtă în contra politicei de passivitate, deşi la 1881, sub presiunea entusiasmului, ce l'a manifestat conferenţa de-atuncĭ, „Telegraful Român" suspendase certele pentru activitate, orĭ passivitate; ér cât pentru „Unirea" din Blaşiu, — care când s'a întemeiat scim, că a păşit pe scenă cu un program, care dicea, că în fond nu are nicĭ un program definit politic, ci se va îndrepta după vremurĭ — adevĕrat, că n'a luat nicĭ-odată posiţiă în contra hotărîrilor conferenţelor nóstre naţionale, dér tot-déuna şi-a lăsat o portiţă în ce privesce atitudinea la alegerĭ şi acum vré sĕ ajungă printr'ênsa la limanul activităţii, ce-o motivéză între altele cu cuvintele, că tinera generaţiune e „dornică de luptă entusiastă, de luptă generósă, de luptă adevĕrată constituţională".

Nu scim de unde-şĭ iau confraţii noştri dela Blaşiu de-odată însufleţirea pentru adevĕrata luptă constituţională, dér ne surprinde, că póte şi numai un moment crede, că de astă-dată i-am puté „face guvernului un bucluc", aşa ca „sĕ-şĭ scarpine capul chiar" prin aceea, că ne-am arunca de-a berbelucul în vîrtejul „activităţii" la alegerĭ. Nu cumva le stă în gând domnialor o grupare neaşteptată pe lângă stindardele ultra-naţionale ale şoviniştilor maghiarĭ creştinĭ din partida poporală catolică?

Dér vedem, că ne-am abătut puţin dela obiect. Am vrut sĕ arătăm, că fóia maghiară din Pesta îşĭ întemeéză tóte speranţele faţă cu viitórea conferenţă naţională română — la cas décă-i vor da drum sĕ se ţină — pe enunciaţiunile cele mai próspete activiste ale numitelor foi cu catacter confesional, carĭ n'au trecut nicĭ-odată ca organe ale partidului nostru naţional.

Care este mersul ideilor organului din Blaşiu am vĕdut. Cât pentru cele ce le citéză foia ungurescă din „Telegratul Român", nu sunt decât vechiul cântec activist al acestui şi mai vechiu organ, care culminéză de astă-dată în cutrierătórea şi covîrşitórea constatare, că nu ne putem ferici pănă când nu vom face şi noi ca Saşii ardelenĭ, carĭ *nota bene* „sciu sĕ alégă deputaţĭ naţionaliştĭ saşĭ nu numai când stau în oposiţiune, ci şi atuncĭ, *când stau în tabĕra guvernului*".

Audiţĭ grozăveniă! „Telegraful Român" ne spune, că vocea acestor deputaţĭ saşĭ, carĭ sciu sĕ se încovóe ca trestia după vênt, „*o aude întrega Europă* şi **o ia în consideraţiune!**" Incai décă am sci, unde-i acéstă Europă, căcĭ de când i-a pierdut urmele contele Beust, dĕu nu scim sĕ se fi aflat om mare politic şi diplomat, orĭ mare explorator, care s'o fi putut descoperi undeva. Insĕ confraţii dela „Telegratul Român" se vede că stau în legătură cu vre-un Sas năsdravĕn, póte chiar cu Dr. Wolff, şi vĕd şi sciu ceea ce nimenĭ în poreclita Europă nu mai vede şi nu mai scie.

Dér gluma la o parte. E vorba seriósă în fóia pestană, care mai scim, că întreţine legăturĭ intime şi cu cabinetul de naţionalităţĭ al d-lui Jeszenszky, că la Blaşiu şi la Sibiiu fierbe de rêndul acesta óla cu carne a activităţii aşa de cumplit, încât stă sĕ arunce în vĕzduh coperişul ei cel de aramă.

Şi acuma ţineţi-vĕ, fraţĭ Românĭ, căcĭ ca zarzavat, care e sĕ se arunce în acéstă ólă cu fiertura activistă, se spune, că vor fi întrebuinţaţĭ cei 525,000 lei, pe carĭ br. Banffy i-ar fi primit dela guvernul Sturdza din România. Şi acesta pentru a sprijini pe deputaţii naţionaliştĭ românĭ, carĭ, stând în tabĕra guvernului unguresc, sĕ facă, după recepta amintită, sĕ rĕsune tótă Europa de glasul lor.

Numai cât tóte aceste povestirĭ au o mare „hibă". De tóte se póte tracta la noi, numai de-o representaţiă din o miiă şi una de nopţĭ nu. Noi credem, că situaţia e cu mult mai seriósă, decât ca sĕ suferim sĕ se vîre între voi érăşĭ certele secĭ şi nefolositóre asupra activităţii şi passivităţii.

Nu credem, că va esista bărbat de încredere al alegĕtorilor românĭ, care sĕ sprijinéscă un astfel de plan, ce se ţese póte chiar din biuroul statului major al lui Jeszenszky.

Prea clară este posiţia celor dela putere faţă cu noi, prea elocent vorbesc faptele şi esperienţele din trecut, decât ca sĕ mai stea la îndoélă Român din munţii şi văile dintre Tisa şi Carpaţĭ asupra atitudinei, ce are s'o ia la conferenţă.

Saşii contra ţinerei Sachsentag-ului. „*Siebenburgische-Deutsches-Tageblatt*" ce-l primim astădĭ publică o declaraţiune a peste 200 alegĕtorĭ saşĭ şi membrii ai partidului săsesc, carĭ, — în faţa învitărilor ce s'au trimis tuturor alegĕtorilor din cele 14 cercurĭ electorale săsescĭ, *fără deosebire de confesiune şi naţionalitate*, ca sĕ participe la Sachsentag-ul de mâne — declară următórele: „Considerând, că comitetul central instituit de către cel din urmă Sachsentag n'a avut dreptul sĕ facă astfel de învitărĭ, carĭ schimbă cu totul fiinţa şi natura Sachsentag-ului; considerând, că prin învitările distribuite — pe carĭ se *eschid Saşi* (65 comune) şi se *învită Nesaşi* — s'a renunţat din partea Saşilor la dreptul inalienabil al tuturor naţionalităţilor locuitóre în Ungaria de a-şĭ crea programul lor politic pe basă naţională şi confesională; şi noi prin acele învitărĭ suntem timbraţĭ ca o simplă partidă economică, *fără caracter naţional şi confesional*; şi prin urmare se pot nasce pentru esistenţa deosebită naţionala a poporului nostru cele mai periculóse consecinţe în tóte direcţiunile — subscrişii membri ai partidului săsesc declară: că, în consecinţa programului naţional săsesc dela 1890, ei nu pot recunósce o altă representanţă a poporului săsesc, decât cea prevĕ-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Legendele şi Tradiţiile Indianilor.

II.

Istoria celor trei amanţĭ.

Picióre-Negre.

Trei tinerĭ Picióre-Negre, carĭ făcuseră tovĕrăşiă împreună, se înfăţişară într'o di la un bĕtrân din naţiunea *Ninnax*, care avé trei fete, tóte trei fórte frumóse, tóte trei bune de măritat, şi-i le cerură în căsĕtoriă.

— Ah! ginerii mei, primesc bucuros sĕ vĕ hrărăzesc pe fetele mele în căsĕtoriă, rĕspunse bĕtrânul. Insĕ sciţĭ, că trebue sĕ le plătiţĭ. Şi fetele mele sunt fete, carĭ preţuesc câte douĕ-decĭ de cai fiă-care, fiind-că eu sunt şef mare, şi am hotărît sĕ-mĭ mărit fetele numai cu rĕsboinicĭ, carĭ mi-ar aduce cai în schimbul copilelor mele. Veniţĭ cu şése-decĭ de cai şi vĕ dau fetele.

Aşa vorbi bĕtrânul.

Cei trei tinerĭ rĕsboinicĭ îşĭ deteră cuvêntul de cinste, şi fetele se bucurară.

Flăcăii puseră pe fete sĕ făgăduéscă, că nu au sĕ se dea altor bărbaţĭ până nu se vor întórce dênşii; apoi îşĭ vopsiră corpul cu roşu, puseră pene vopsite roşii în tuiurile lor de rĕsboiŭ şi plecară împreună sĕ se rĕsboéscă cu vecinii lor dela Sud, Corbii şi Şerpii séu Chochonĭ.

Un an întreg nu s'audi nimic vorbindu-se de cei trei rĕsboinicĭ.

Când trecŭ vremea hotărîtă pentru întórcerea lor probabilă, şi când perdură fetele orĭ-ce speranţă, că se vor mai întórce iubiţii lor, se vopsiră tustrele cu culorile doliului, îşĭ vopsiră faţa cu alb şi nouĕ dile pe rênd plânseră pe munte pe cei, pe carĭ îi iubeau.

După ce trecură şi aceste nouĕ dile, şi fiind-că flăcăii tot nu se întorceau, fetele jurară, că dênşii muriseră rĕsboindu-se pentru ele, aşa că hotărîră sĕ móră şi ele.

Insciinţară tribul de hotărîrea, pe care o luaseră, şi cerură şi voia tatălui lor, care lăudă fórte mult hotărîrea fetelor. Fetele se gătiră ca pentru nuntă, se urcară pe o stâncă dréptă d'asupra unei prăpăstii şi acolo, ţiindu-se câteşĭ trele de mână şi cântându-şĭ cântecul de mórte, se prăvăliră cu curaj în prăpastiă, unde muriră sdrobite.

A doua di însĕ după mórtea fetelor se zări departe pe cóma unui deal un nor de pulbere, care însemna sosirea unui escădron de rĕsboinicĭ.

Toţĭ Indianii Picióre-Negre se pregătiră de luptă înverşunată, când, din norul acela de praf eşiră şése-decĭ de cai albĭ de spumă, şi înapoia lor trei tinerĭ rĕsboinicĭ, carĭ îi goniau dindĕrĕt.

Tinerii erau vopsiţĭ şi împodobiţĭ ca pentru o nuntă şi cântau imnul victoriei când intrară în lagărul Piciórelor-Negre, unde credeau sĕ-şĭ găséscă iubitele.

Tinerii aceştia erau cei trei rĕsboinicĭ, carĭ îşĭ ţinură cuvêntul dat şi alergau cu focul în inimă, ca sĕ amintéscă marelui şef al Piciórelor-Negre făgăduiala lui din anul trecut.

Insĕ când ajunseră la cortul (Napiwoyés) şefului, cântecele lor de bucuriă fură primite cu cântece de jale. Cererea lor fu primită cu lacrimĭ şi cu durere; bucuria lor nu întâlni decât o neagră desnĕdejde.

Tinerii pricepură adevĕrul. Insĕ când aflară, că fetele se omorîseră pentru dragul lor, că ele le rĕmăseseră credinciόse până la mórte, tus-trei rĕsboinicii jurară sĕ móră şi dênşii.

Fără sĕ spue cui-va gândul lor, strînseră fără sĕ dică o vorbă măcar mânile bĕtrânului, goniră înaintea lor cei şese-decĭ de cai, pe carĭ îi luaseră dela duşmanĭ, duseră caii pe vêrful stâncei, unde se duseseră în ajun iubitele lor, şi-i siliră sĕ cadă în prăpastiă. După aceea începură câte-şĭ trei sĕ cânte cântecul de mórte, şi ţiindu-se de mână, cum se ţinură şi fetele, s'aruncară, ca şi ele, în fundul prăpăstiei.

Aşa se sfîrşi adevĕrata istorie a celor trei amanţĭ Picióre-Negre.

III.

Cum este serbarea lui Natôs séu a Sórelui.

Nape, Prefectul, s'a coborît, într'o vreme, din cer, a petrecut mai mulţĭ anĭ pe pământ, unde a instituit o religiă şi ceremonii sacre. Intotdéuna s'a arătat binefăcĕtorul şi părintele Piciórelor-Negre; la urmă a plecat érăşĭ în empyreu, unde s'a dus sĕ locuéscă în sóre sub numele de *Natôs*. 'I se mai dice şi *Mana-Kopa*.

ḑută în program, constătătóre *din toţi şi din esclusiv* alegătorii dietalĭ săsescĭ; decĭ ei, la cas décă în adevĕr se va ţiné adunarea electorală dela 22 Octomvre, *nu vor lua parte la ea*, ci, ca şi pănă acum, vor ţiné strins la programul dela 1890, şi sunt hotărîţĭ a insista pentru ducerea în deplinire a aceluia în mod neschimbat". Urméză subscrierile.

Candidaţii Bihariei. E caracteristic, că între candidaţii de deputaţĭ guvernamentalĭ din Biharia se află de astă-dată mai mulţĭ aşa ḑişi Românĭ ca odinióră. Póte că acésta se fiă pe voia lui Banffy şi a hahamului mamelucilor bihorenĭ Tisza Kálmán, candidatul Oradiei, dér ori cum ar fi, pentru noi acel fapt este fórte întristătoriu şi nu ne servesce nicĭ-decum spre onóre.

Firesce, că faţă cu acéstă împregiurare nu putem rĕmâné indiferenţĭ, mai ales după-ce acum am ajuns sĕ vedem trăgându-se în noroiŭ pe câmpul de luptă al corteşirilor electoralĭ chiar şi interesele cele mai sfinte bisericescĭ. La timpul sĕu într'o epistolă dĕschisă adresată d-nului Vicariu Goldiş de un fiu de ţĕran, s'a ḑis în fóea nóstră, că pasul dĕnsului invólvă o călcare flagrantă a disciplinei bisericescĭ şi o desconsiderare totala a intereselor ei legate de îndatoririle postului sĕu.

Corespondentul nostru din Oradea Mare ni-a comunicat în scrisórea sa publicată în numĕrul nostru de Marţĭ, că acum şansele d-lui Goldiş — pe care d-sa îl numesce nimerit Golfiş — nu mai sunt nicĭ decum strălucite, şi că are un rival puternic în „Bandi nostru" adecă arménul Korda Bandi — Românii îi mai ḑic şi Coardă — care scie sĕ se linguşască bine pe lângă Românĭ. Dér şansele Archimandritului s'au înrĕutăţit — ne spune corespondentul — şi din causă, că preoţimea a înţeles, că Vicariul a candidat fără scirea şi învoirea Episcopului sĕu.

Insĕ ceea ce este şi mai caracteristic, Vicariul Goldiş, care mai e si călugăr, stărue pe calea apucată, bruscând nu numai pe Episcopul sĕu, dér chiar şi Consistoriul metropolitan, care l'a luat la dare de sémă.

E învederat prin urmare, că pasul ce-l face Vicariul este făcut contra voiei mai marilor bisericii.

Intrunirea cluburilor electorale.

Delegaţĭ pentru conferenţă. Ni-se împărtăşesce, că în cercul electoral al Devei au fost aleşĭ delegaţĭ pentru conferenţă dnii *Dr. Alecsandru L. Hosszu*, advocat şi *Alecsandru Moldovanu* sen. v.-director de bancă, ca ordinarĭ, ér d-l *Dr. Amos Frâncu* ca suplent.

In cercul Hunedórei Dnii: *Francisc Hosszu Longin* şi *Nicolae Muntean.*

In cercul *Haţiegului* dnii: *Dr. Gavril Suciu* adv. şi *Romul Racca* preot, ca ordinarĭ, ér dnii Nicolae *Todosie*, comerciant şi Samuilă *Ascileanu* proprietar, suplenţĭ.

In cercul *Ocna-Sibiiului* au fost aleşĭ dnii: *Nicolae Cristea* asesor, consistorial şi *Dr. Amus Frâncu* advocat, ér suplenţĭ dnii preoţĭ Popa şi Henteş.

*

Pe mâne, Joi, mai sunt convocaţĭ pentru a-şĭ alege delegaţĭ pentru conferenţă alegĕtorii din cercurile *Mediaş, Sighişóra, Cohalm şi Agnita*, convocaţĭ de d-l *Dionisiu Roman.* Tot mâne se va ţiné adunarea alegĕtorilor din cercul *Baiei de Criş*, convocaţĭ de d-l prot. *Damian.* — Vinerĭ va urma adunarea alegĕtorilor din cercul *Mureş-Uióra*, convocaţĭ de d-nii Beniamin *Pop* şi Ioan *Moldovan.* In aceeaşĭ ḑi se va ţiné şi adunarea alegĕtorilor din cercurile *Sibiiu, Cisnădia şi Nocrichiu,* convocaţĭ de d-nii Ioan de *Preda*, On. *Tilea*, Dr. Amos *Frâncu*, Zaharie *Boiu*, Dr. Octav. *Russu* şi Dr. Nic. *Vecerdea.*

*

Alegĕtorii românĭ din cercurile electorale *Făgăraş şi Arpaşul inferior* se învită prin acésta la o conferenţă, care se va ţiné Vinerĭ în *23 Octomvre* a. c. la 10 óre înainte de amédĭ în sala hotelului „Lauritsch" din Făgăraş. Obiectele: 1) Reorganisarea clubului electoral. 2) Alegerea a doi delegaţĭ şi un suplent din fiă-care cerc pentru conferenţa generală din Sibiiu.

Făgăraş în 18 Octomvre 1896.

Basiliu Raţiu, preş. **Iuliu Dan,** secretar.

CRONICA POLITICA.

9 (21) Octomvre.

Din Viena se depeşéză, că ministeriile pentru esterne din Viena şi Berlin încep a se împĕca cu idea, că deja în anul curent **Italia** va ieşi din **tripla alianţă.** Se asigură, că regele *Umberto* a scris epistole confidenţiale împĕraţilor *Francisc Iosif* şi *Wilhelm II*, în carĭ epistole le comunică intenţiunea sa, motivându-o prin aceea, că raporturĭ politice interne şi esterne îl silesc sĕ iasă din alianţă.

*

„*Times*" din Londra anunţă, că în urma iniţiativei guvernului engles, asupra **Sultanului** se va esercita o presiune în mod comun din partea *Austro-Ungariei, Rusiei, Franciei şi Angliei*, pentru de a'l sili, ca sĕ introducă reformele privitor la siguranţa creştinilor.

*

Ḑiarul „*Independence belge*" primesce dela un diplomat rusesc informaţiunea sigură, că între **Rusia** şi **Francia** *nu esistă nicĭ o alianţă séu o convenţiă în scris.*

*

Privitor la **turburările din Turcia** se anunţă din Atena, că un vapor staţionar american a primit ordinul sĕ trécă eventual *cu forţa prin Dardanele*, şi că doi torpilorĭ turcescĭ au primit ordinul sĕ plece la Dardanele, ér alţĭ doi la Smyrna. Mai departe se anunţă din Constantinopol, că *cincĭ Armenĭ*, carĭ au aruncat sĕptĕmânile trecute *bombe, sunt osândiţĭ la mórte.*

Banffy în Sĕlagiu.

(Coresp. part. a „Gazetei Transilvaniei."

Şimleul Silvaniei, 18 Oct. 1896.

Adĭ la 10 óre a sosit marele vizir Banffy între alegĕtorii sĕi din cercul Şimleului, carĭ l'au primit cu mare alaiu. Cu „liberalii" s'au aliat şi mulţĭ „independenţĭ", carĭ n'au candidat, deóre-ce Ugron Gabor, care pănă acuma i-a tot afidat, nu le vine. Se'nţelege, că premergĕtorii sunt Jidanii, carĭ de cât-va timp se îmulţesc gróznic în Şimleu şi ajung la putere.

Vorbirea-program şi-a ţinut'o în ocolul casei oraşului pe un pedestal, care a fost încungiurat rótă înpregiur de Jidovencĭ şi Jidovĭ, dintre carĭ rabinĕrul Horovitz — om mic de statură — a ajuns tocmai sub mustaţa lui Banffy. Aicĭ a fost adus Banffy de către fişpanul Br. Wesselényi, primarul Gencsy şi advocatul Lukácsffy, dela locuinţa consilierului Czobel Lipot, unde e sălăşluit. *Tot a treia propositiune tuşea, şi-şĭ cerea scusele, că nu póte vorbi.*

Mai întâiu a început despre legile politice-bisericescĭ, despre carĭ cu emfasă ḑice, că „deja sunt în vigóre, tótă ţéra saltă de bucuriă, că are aceste legĭ, şi numai unii „revisioniştĭ fără suflet" fac gâlcévă, pe carĭ însĕ rógă pe alegĕtorii sĕi se-i despreţuéscă". — Altcum in continuu se plânge de răguşélă.

Despre politica agrară ḑice, că nu póte preţul grâului sĕ l ridice, dér se va îngriji, ca altfel sĕ pótă trăi economul. La acéea însĕ nu se uită, că tocmai înaintea ochilor lui se înalţă Măgura, care mai de mult producea vinurĭ vestite, ér acuma stă pustiă şi pleşuvă, ca şi capul lui, deşi la alegerea din 1891 a promis, că cu preţ bagatel va esopera şi transfera viţă americană.

Mult se laudă apoi, că în ciclul trecut a isprăvit lucrurĭ marĭ, şi de-acuma póte că va mai înceta, căcĭ ḑice; „după lucrurĭ marĭ trebue sĕ şi pauseze omul". Referitor la cvotă nu face declaraţiunĭ apodictice, ci după nisce intortocherĭ fără nicĭ un înţeles, ḑice, că el e bun „hazafi" şi nu va lăsa ca interesele ţĕrei sĕ sufere scăḑĕmênt, „dér ambiţiunea încă nu ne lasă sĕ primim graţiă dela Austria", nepregetând a accentua sub durata vorbirei de 2—3 orĭ, că el e „*ministrul-preşedinte al Ungariei şi va plăti ce se vine pe noi*". Dualismul îl baséză pe împrejurarea, că şi cei mai vestiţĭ regĭ ai Ungariei, ca Nagy Lajos şi Matia Corvinul, au gravitat spre occident, ér Matia din Viena a guvernat ţéra. (Matia a guvernat din Viena, ér pe ei îĭ guvernéză Viena. Nu-i aşa? — Coresp.)

După ce enunţă, că de ţinutul acesta îl légă şi suvenirĭ tradiţionalĭ, fiind aicĭ légĕnul familiei sale, şi că nicĭ n'a păşit în în alt cerc, deşi i s'a fost oferit, „*se rógă*" ca sĕ fiă ales şi pe periodul viitor ca representant al cercului Şimleu.

Pre cum se vede, ne-avĕnd contracandidat, alegerea îi este asigurată. Românii în general se reţin dela orĭ-ce manifestaţii, numai icĭ-colea vedĭ câte-un jude comunal şi „bóctĕr" aduşĭ mai mult din silă.

După amédĭ la 1 óră s'a ţinut banchet în teatrul orăşenesc, unde vre-o câţĭva candidaţĭ şi ḑiariştĭ guvernamentalĭ, au grămădit multă laudă pe „tata lor". Mâne „Escelenţa" ţine audienţă, ér după aceea se întórce de unde a venit.

A. Fedorca.

Intrevederea dela Darmstadt.

Părechea *imperială germană* sosi alaltăerĭ la órele 9 şi 30 a. m. în Wiesbaden, şi fu întimpinată la gară de princesele *Luisa* de Prusia, *Victoria* de Schaumburg-Lippe şi de camerarul *Liebenau* împreună cu soţia sa. Majestăţile Lor plecară dela gară într'o trăsură închisă spre castel. Stradele oraşului erau frumos decorate, şi, în mânia ploiei, se adunase o mare mulţime de popor, care aclama cu entusiasm pe Suveranii germanĭ.

Tot alaltăerĭ împĕratul *Wilhelm* plecă la Darmstadt, unde sosi la 2 óre d. a. Salutat la gară de marele duce de *Hessa*, împĕratul imediat merse la palat pentru de a visita părechea *imperială rusescă.* După un prânḑ dat în cerc familiar, împĕratul german plecă la 4 óre d. a. érăşĭ îndărăt la Wiesbaden.

La $6^1/_2$ óre séra Majestăţile germane deteră un prânḑ, la care luară parte mai mulţĭ principĭ, principese, mareşalul curţii *Liebenau* şi intendantul *Hülsen.* După prânḑ se dete o representaţiă festivă la teatru.

Pentru ierĭ au fost aşteptaţĭ în Wiesbaden părechea imperială ruséscă, precum şi marele duce şi marea ducesă de Hessa.

*

„*Nationalzeitung*" din Berlin afirmă, că acéstă nouĕ întrevedere a Suveranilor ruşĭ şi germanĭ are caracter pur familiar. Tot aşa susţine şi „*Kreuzzeitung*".

Contele Ferdinand Zichy despre naţionalităţĭ.

In vorbirea sa, rostită Dumineca trecută înaintea alegĕtorilor din Kecskemet, contele Ferdinand *Zichy* ḑise privitor la cestiunea naţionalităţilor următórele:

Sunt unii, stimaţĭ alegĕtorĭ, carĭ mĕ învinuesc cu aceea, că eu voiesc sĕ tradez

---

Din cer *Napé* ocrotesce şi adĭ pe Piciórele-Negre şi le trimite bizonĭ (boul Aurochs). Nevasta lui este *Kokoyé-notós*, séu Luna, căreia 'i se mai ḑice şi Bĕtrâna, după cum lui 'i se ḑice Bĕtrânul.

După poruncile pe carĭ li-le-a lăsat *Napé* când i-a părăsit, Piciórele-Negre ţin în fiă-care an o mare sĕrbătóre solară, în epoca schîmbărei lunei din August-Septemvre.

In vederea acestei sĕrbătorĭ, dênşii, cât ţine luna August, adună merinde de gură de tot soiul, cum bunăóră carne, limbĭ de bizonĭ, roşcove, rădĕcinĭ suculente, ş. a.

Cu patru ḑile înainte de luna nouă, tribul se opresce din mers. S'alege un loc unde sĕ pótă poposi, şi se pregătesc pentru serbare postind şi scăldându-se în băi de tinichia.

Marele-preot al Sórelui, însoţit de şépte ordurĭ ierarchice, ia direcţiunea şi guvernul lagărului, şi se alege apoi Virgina Sórelui, care în timpul sĕrbătorilor trebue sĕ represinte Luna. Este alésă dintre fetele încă fecióre séu dintre femeile, carĭ au avut numai un bărbat în cununiă. Femea acésta se pregătesce pentru funcţiunea sa printr'o continenţă desĕvîrşită.

In ḑiua a treia a preliminarielor, după purificarea din urmă, se începe construirea templului Sórelui, pe când marele-preot compune *Eketsto-kisim* séu rugul sfânt. Rugul acesta este acoperit cu o piele de bizon şi cocoţat d'asupra templului unde'l leagă.

Templul sórelui este o construcţiune circulară de gard împletit în formă de cort. Se ridică un zid de nuele împletite, înalt aprópe cât omul, din care es parii, carĭ se sprijină în vêrful edificiului pe un stêlp central.

Pavilionul acesta este orientat, aşa, ca sĕ aibă intrarea în faţa rĕsăritului sórelui.

In partea opusă, adecă despre apus, este o secţiă, care se chiamă *Pămêntul-sfînt (Tcharkum-kissim)*, în care se ridică o movilă de un picior pătrat, care e înconjurată cu brom mirositor. Un cap de bizon, vopsit cu roşu şi cu negru, este pus pe altarul acesta. Alăturĭ este patul Virginei Sórelui.

Când vine momentul serbărei, marele-preot, Virgina Sórelui, şi poporul se duc în procesiă la pavilionul-templu, în sunetul tobelor şi al celorlalte instrumente de musică.

Inaintea templului se înfige Stêlpul sfînt şi se aprinde focul sacru. Pe urmă, fiă-care se grăbesce sĕ-şĭ aprindă pipa, ca sĕ presinte fumul ei Sórelui, îndată ce se va ivi discul lui la orizontul liveḑii nemărginite şi fără fir de pom pe ea.

Indată ce rĕsare sórele, marele-preot îi adreséză o rugăciune, pune mânile d'asupra mâncărilor, carĭ trebue sĕ slujéscă ospĕţul cel sfânt, şi pune pe altar partea închinată lui Natôs.

Pe de altă parte, Vestala, eşind din pavilion, împarte fiă-căruia porţia lui din ospĕţ; pe urmă întră érăşĭ în pavilion, se descalţă şi se culcă pe patul sĕu, unde dórme somnul de Rĕsboiŭ séu *Okan.*

Atuncĭ încep afară din templu cântece, ţipete de bucuriă, jocurĭ, discursurĭ. Marele-şef al tribului, care în momentele acelea este *Chapow-Mexico* séu *Marele-Corb*, s'apropiă călare de stêlpul sfînt, îl isbesce de trei-orĭ cu suliţa şi ocolesce templul de patru-orĭ, cântând un cântec de triumf.

Patru ḑile pe rênd sĕ renoesc aceleaşĭ ceremonii, şi marele preot primesce tóte ofrandele credincioşilor, ca sĕ le dea lui *Napé*, care locuesce în Sóre.

Cei mai fanaticĭ credincioşĭ îşĭ taie une-orĭ mai multe falange, se schingiuesc, îşĭ scot sânge, se crestéză pe corp, îşĭ vêră cârlige pe sub pielea de pe spate, şi în starea acésta sunt atêrnaţĭ de stêlpul sfânt orĭ sunt têrêţĭ prin lagăr. Sângele care curge din ranele acestea este oferit Sórelui, şi 'i se arată membrele mutilate în onórea lui.

Când se deştéptă Virgina Sórelui din somnul sĕu de rĕsboiŭ, povestesce tot ce a visat, şi el spune poporului visul Virginei şi'l comentează cum se pricepe mai bine.

Pe când *Sixikakexii* fac ofrandele lor Sorelui, Vestala se ocupă sĕ întreţie focul sfânt, aruncând în foc ierburĭ mirositóre, mai cu sémă brom mirositor. Din când în când Vestala aprinde pipa şi o oferă Sórelui, care este soţul sĕu, de vreme ce ea represintă *Luna.*

In sfîrşit sĕrbătórea se sfîrşesce în ḑiua a opta cu sfinţitul Sórelui, printr'o ultimă rugăciune către *Napé* în *Natôs*, rugăciune repetată şi de către mulţime, pe când se lasă Sórele sub orizont.

I. S. Spartali.

ţéra naţionalităţilor locuitóre în ea. O acusă absurdă. Vĕ întreb pe voi: ce a ḑis contele Mauriţiu Nicolae *Eszterhazy*, învederat şi clar? A declarat, că noi *il vom opri în cale* pe acela, care ar intenţiona sĕ îmbucătăţéscă ţéra acéstа după naţionalităţi, în cercurĭ şi comitate. Şi ce a ḑis Francisc *Deak* atuncĭ, când a creat legea de naţionalităţĭ, care stă pe basa echităţii, toleranţei şi dreptăţii? Tot aşa. Legea aceea de naţionalităţĭ s'a creat cu concursul lui Francisc Deak, deóre-ce Maghiarul nu pretinde, ca, pentru aceea, pentru că cineva e de altă credinţă séu de altă limbă decât noi, sĕ ne purtăm nedreptĭ faţă cu el. Pentru aceea a dat pactul dela 1867 şi legea dela 1848 fiă-căruĭ cetăţén drepturĭ egale, pentru-ca unul nefiind creştin, celalalt nefiind protestant, ér al treilea nefiind Maghiar, noi sĕ le luăm dela ei?

Eu ḑic aşa: cetăţénul de orĭ-ce credinţă şi orĭ-ce limbă trebue sĕ se bucure de aceleaşĭ drepturĭ în ţéra acéstа. Noi nu poftim nimic dintr'al altuia, dér pretindem sĕ se recunóscă *suveranitatea statului ungar şi rolul de conducĕtor al naţiunei maghiare* (tronc!)

Mĕ póte cineva acusa pentru acéstа? Atuncĭ sĕ acuse pe Francisc Deak, sĕ acuse pe Eötvös, şi sĕ acuse pe toţi ceilalţĭ. Căcĭ şi aceia au mărturisit tot acest principiu; nicĭ ei n'au voit sĕ creeze o lege, care sĕ causeze daune naţiunei, şi nicĭ nu s'a pustiit dela 1867 încóce naţiunea şi maghiarismul.

SCIRILE ḐILEI.

— 9 (21) Octomvre.

Cum sĕ căpĕtuesc „patrioţii“. In adunarea din ḑilele trecute a comitatului Solnoc-Dobêca, — comitat locuit de preponderanţă covîrşitóre de Românĭ, — s'au ales „prin aclamaţiune“ următorii funcţionarĭ: La postul de fisolgăbirĕu al cercului românesc Betlean: *Debreczeni Dénes*, fost până acum notar al doilea; asesor la scaunul orfanal (post sistemisat de curênd) *Técsi Kálmán*; notar II: Gajzago Laszlo; sub notar: *Becski Bálint*; solgăbirĕi: *Urmányi Aladár* şi *Bodor Bertalan*; prim cassar: *Kászonyi Ienö*; controlor: *Bauer Lajos*. Va sĕ ḑică toţĭ Maghiarĭ. parte născuţĭ parte făcuţĭ, ér Românĭ nicĭ unul, deşi toţĭ trăesc mai cu sémă pe spinarea poporului românesc. Ce lume albă mai duc „patrioţii“ în ḑilele de aḑi!...

—o—

Deputaţi liberalĭ sêrbescĭ escomunicaţĭ. Unele diare sêrbescĭ publică scirea sensaţională, că sinodul episcopesc din Carloveţ a escomunicat pe deputaţii guvernamentalĭ sêrbescĭ br. Fedor Nicolicĭ, Petre Lupa, Ioan Stajevicĭ, Vasile Popovicĭ, Ioan Ivanovicĭ, Milan Zaka şi Ştefan Iovanovicĭ, pentru-că au votat pentru căsĕtoria civilă.

—o—

Nou gimnasiu în Deeş. Ministrul unguresc de culte şi instrucţiune publică a comunicat comitetului administrativ al comitatului Solnoc-Dobêca, că din graţia contribuabililor în majoritate nemaghiarĭ, e hotărît sĕ le facă Ungurilor din Deeş un cadou, înfiinţând pentru ei un gimnasiu inferior unguresc. „Patrioţii“ dela Deeş s'au bucurat, veḑĭ bine, de acéstă „graţiă“ a ministrului, şi au petiţionat acum, ca încă înainte de-a se puté construi edificiul de lipsă, sĕ li-se dea voiă a deschide classa I încă în tómna anului viitor. — Plătesc, Române, căcĭ scie Wlassics cum sĕ cheltuéscă banii!

—o—

Femeile din Viena. Alaltăerĭ s'a conchiămat în Praterul din Viena de cătră partidul antisemit o adunare a femeilor, la care luară parte mai multe mii de persóne. Intre alţii vorbiră deputaţii Schneider, Lueger şi Scheicher. Lueger provocă pe femei sĕ agite cu zel pentru partidul antisemit la viitórele alegerĭ. Adunarea decurse în ordine.

—o—

Invĕţător „rĕsvrătitor“. Comitetul administrativ al comitatului Zolyom, pe basa arătărei inspectorului scolar reg., a pornit cercetare disciplinară contra învĕţătorului rom. cat. I. Bednaric jun. din comuna Ociova, pe motiv, că el, fiind încredinţat din partea preotului rom. cat. din Lopéj, Iosif Martincsek, despre care Maghiarii ḑic, că e mare „agitator“, nu numai că ar fi rĕspândit cu mare zel broşurĭ „agitatorice“, ci atât el, cât şi soţia sa ar fi ţinut conferenţe poporale nóptea pe sub ascuns, agitând lucrătorii dela fabricele de fier erariale.

—o—

Convertirea unei principese Indiane la creştinism. Sora cea mai tînĕră a Maharadjei din Nuporea (India), princesa Laga Krisnahamani, se va căsĕtori în curênd cu prinţul Francisc Iosif Teck, care e înrudit de-aprópe cu familia domnitóre din Anglia. Prinţul a fost oficer de cavaleriă în India şi aci a făcut cunoscinţă cu principesa indiană. Miresa în scurt timp va trece la credinţa creştină.

—o—

Revocarea adunării reuniunei învĕţătorilor din diecesa Caransebeşului. Suntem rugaţĭ a publica următorul avis: „Având în vedere, că adunarea generală a Reuniunii învĕţătorilor din diecesa nóstră a Caransebeşului, convocată în Oraviţa pe ḑilele de 13 şi 14 (25 şi 26) l. c. cade tocmai în ajunul alegerilor agitate ale deputaţilor dietalĭ; având în vedere, că acéstă împrejurare nu s'a putut prevedé atuncĭ, când comitetul Reuniunii a fixat terminul pentru ţinerea adunării; având în vedere, că timpul este cu mult mai înaintat, decât *ca în anul curgĕtor sĕ se pótă convoca altă adunare*: subscrisul mĕ vĕd necesitat de-a *revoca ţinerea adunării generale* a Reuniunei învĕţătorilor *din anul acesta*. — Caransebes, 5 (17) Octomvre 1896. *Ioan Ionaşiu*, preşedintele Reuniunii învĕţătorilor din diecesa Caransebeşului. — De-odată cu acéstа, se înţelege, se revócă şi apelul d-lui notar al Reuniunei Ioan *Marcu*, publicat în numĕrul de Dumineca trecută al fóiei nóstre. Revocarea acestei adunărĭ trebue, că a făcut impresiă rea între membrii reuniunei, de-o parte pentru-că se făcuseră pregătirĭ frumóse, carĭ de-odată au rĕmas baltă, ér de altă parte pentru-că — ar suferi prea mult interesele reuniunei, rĕmânênd anul acesta fără adunare generală. Credem, că nicĭ statutele nu o permit acésta.

Mişcări electorale.

(„Coresp. part. a Gaz. Trans.“)

Caransebeş, 18 Octomvre 1896.

Erĭ séra în 17 Octomvre n. a sosit în Caransebeş fostul deputat al cercului Caransebeş, d-l *Peter Vuja*, ca nou aspirant de candidat. La gară a fost întêmpinat de senatorul I Ioan Bartolomei şi de căpitanul oraşului. Insoţit de acest personagiu, a fost condus de-a dreptul în cafenéua centrală a Ovreului Reisz.

La masă a fost primit de prósptul şi făţosul primar Burdea Szilard, neomaghiarul Brankovics Péter, vice-preşedintele partidei „liberale“ din cercul Caransebeş, unde apoi s'au postat cei ce l'au însoţit dela gară, dimpreună cu $2^1/_2$ Evrei.

Astăḑĭ la 9 óre a. m. a plecat la Ferdinandsberg, un loc cu turnătóre de fier, nădejdea alegĕtorilor liberalĭ, spre a colinda. Colindarea s'a terminat cu o beţiă după rênduială. La colindare a fost însoţit de fisolgăbirĕul *George Rudĕu*, un râmurel putred din corpul poporului român, solgăbirĕul Darvas, botezat aşa pentru preţul de 100 „fileri“, primarul oraşului şi senatorul I Ioan Bartolomei, căpitanul oraşului, vice-preşedintele partidei „liberale“ sus numit, apoi vre-o trei Ovrei veritabilĭ şi alţĭ doi neomaghiarĭ, în total patru trăsurĭ.

Tocmai când plecau în convoiŭ se afişă pe păreţĭ convocatorul vice-preşedintelui Peter Brankovics, fiiul pĕcătoşului primar de odinióră Ioan Brankovics, care învită la conferenţă pe Joi în 22 Octomvre a. c. în sala Hotelului „Pomul verde“ din Caransebeş pe aderenţii partidului „liberal“.

In convocator ómenii în comunţia lor îşĭ bat joc de fostul deputat, căcĭ îl polecresc cu epitetul de „*binemeritat*“ (verdienstvoll) şi acésta de bună sémă pentru-că a votat legile politice-bisericescĭ, precum şi legea curială cu un „igen“ atât de slab, încât deputatul nicĭ pe sine nu s'a auḑit; probă evidentă, că a fost consciu de vătămarea, ce o pricinuesce, şi însu-şĭ s'a simţit mustrat de consciinţă. N'ai ce sĕ-i facĭ, căcĭ omul folosit de unéltă, nu póte altcum.

Din Caransebeş va cutriera aspirantul de deputat comunele: Teregova, Orşova şi Bozovicıu, ca sedii fisolgăbirĕescĭ, tot în scopul de-a corteşi.

Tot astăḑĭ a apărut în fóia locală de aicĭ convocatorul advocatului Florea Bozgan către partidul Koşuthist. Am bună nădejde, că din Koşuthistul nostru nu vor mai sporĭ alţii, pentru-că are multă asemĕnare cu ... êla dela Făgăraş.

Delta.

Erăşi un proces de pressă antisemit.

Necontenit cresce numĕrul proceselor de pressă intentate antisemiţilor din Ungaria, şi faptul acesta póte servi, pe lângă multe altele, ca dovadă eclatantă, că aci astăḑĭ domnesc Jidanii, cărora tóte li's iertate, şi carĭ au destulă putere ca sĕ influinţeze, décă nu direct cel puţin indirect, într'acolo, încât tóte atacurile, chiar şi cele justificate, asupra lor sĕ fiă duse înaintea tribunalelor şi eventual sĕ fiă pedepsite.

Ĕtă aci decursul unui proces de pressă antisemit:

La începutul anului curent osândise tribunalul din Budapesta pe preotul rom. cat. Ioan *Fusz* din Zelicz la 14 ḑile temniţă ordinară, din causă, că Fusz publică în lumea largă *omorul ritual* din Garam-Kis-Salo, care însĕ nu se putu dovedi deplin. Din incidentul acesta în ḑiarul clerical „*Magyar Allam*“ apărură trei articole îndreptate contra Jidanilor.

In primul articol, întitulat „*Schel Peszach*“ se ḑice, că omorurĭ rituale esistă, dér omorîtorii nicĭ-odată nu se descoper, cu tóte că acusa îi urmăresce pe Jidanĭ ca o umbră. In mai multe rêndurĭ s'au şi dovedit omorurĭ rituale. Astfel Jidanii au omorît în Damasc pe capuţinul Toma, ér în Trient pe Simon. Ar trebui numai sĕ se compare cadavrul sântului Simon cu victima din Kis-Salo. Jidanul se separă de „*goi*“ (cânĭ creştinĭ) şi persecută pe „*galachim*“ (preoţĭ creştinĭ), numindu-i „miserabilĭ şi scârboşĭ“. In fine se ḑice în articol: „Cobóre-sĕ sângele vĕrsat pe nedreptul asupra acelora, carĭ lasă nerĕsbunate omorurile rituale!“

In al doilea articol, întitulat „*Antisemitism*“ se afirmă, că chiar şi sânta scriptură e plină de pĕcatele jidovismului; de înşelăciunile, jafurile şi fărădelegile, pe carĭ le comit şi Jidanii de astăḑĭ, carĭ nu fac nimic, ca sĕ espieze pĕcatele strămoşilor lor.

In al treilea articol intitulat „*Noua cucerire a patriei*“ se ḑice, că acolo unde-şĭ pune Jidanul piciorul, ajunge poporaţiunea la sapă de lemn. Nicĭ locustele nu pustiesc într'atâta, nicĭ colera şi ciuma, ca acéstă rassă parasită. Talmudul, care profeséză omorurile rituale, ara privilegii în ţéra Sf. Ştefan.

Procuratura, vĕḑênd în aceste articole „agitare contra unei confesiunĭ“ a intentat proces autorului lor, învĕţăcelului de pictură *Coloman Hoske*, care alaltăerĭ stete ca acusat înaintea juriului şi tribunalului de pressă din Budapesta. Juraţii îl declarară vinovat şi tribunalul îl osândi pe Hoske la *2 lunĭ închisóre de stat şi 20 fl. amendă*.

ULTIME SCIRĬ.

Ţarul şi Împĕratul Wilhelm II.

Berlin, 20 Octomvre. „*Vossische Zeitung*“ anunţă din isvor diplomatic, că întêlnirea *Ţarului cu Wilhelm II* la Darmstadt s'a întêmplat la *dorinţa espresă a împĕratului german*.

Colonia, 20 Octomvre. „*Kölnische Zeitung*“ de ierĭ observă privitor la intrevederea dela Darmstadt, că atât visita acésta, cât şi cea d'in Viena sunt a-se reduce la raporturĭ curat personale. Mai evident o dovedesce acésta faptul, că Suveranii n'au fost însoţiţĭ de nicĭ o persónă politică.

Petersburg, 20 Octomvre. „*Grajdanin*“ ḑice, că Ţarul are lipsă de *pace şi linişte*, pentru de-a puté împlini misiunea sa însĕmnată politică. *Simpatisarea* Francesilor cu Rușii promovéză pacea, dér accentuarea *alianţei* din partea Franciei înfluinţéză în mod neliniştitor asupra spiritelor, şi de aceea în privinţa acésta se impune óre-care moderaţiune.

Wiesbaden, 20 Octomvre. Ţarul a *întors astăḑĭ visita* împĕratului Wilhelm, şi după două óre s'a re'ntors la Darmstadt.

*

Bucurescĭ, 20 Octomvre. Erĭ MM. LL. *Regele* şi *Regina* împreună cu AA. LL. RR. *Principele* şi *Principesa* României, au plecat din gara Sinaia la órele 1.30 p. m. cu trenul regal, spre a conduce până la Predeal pe A. S. R. Principesa *Ghizela* a Bavariei, care părăsise ţéra. La órele 2.50 Suveranii românĭ şi Principii Moştenitorĭ s'au întors în Sinaia.

Bucurescĭ, 20 Octomvre. Astăḑĭ sosesce aci scirea sensaţională, că d-nii Dr. *Saligny*, profesor la şcóla de podurĭ şi şosele, Dr. *Maximilian Popovicĭ*, chimist şi inginerul *Cordea* dela ministerul domeniilor, *sunt arestaţĭ de patru ḑile*, la *Ismail*, *de către autorităţile rusescĭ*. In privinţa motivelor acestor arestărĭ până acum nu se scie nimic positiv.

Teatru german. Schönthan şi Kadelburg, aceştĭ doi scriitorĭ întrunindu-se la olaltă şi-au luat ca probleme îndreptarea greşelelor societăţii inteligente, persiflându-le prin comedii, şi au scris astfel împreună mai multe comedii. Unele dintre ei sunt:

„Die berühmte Frau, Schwabenstreiche, Krieg im Frieden, der Herr Senator“ etc., şi tóte acestea le-au reuşit cu desĕvîrşire. Comedia „Der Herr Senator“ ce s'a dat Lunĭ séra e plină d'-un umor care intreţese tótă piesa. Are unele momente cam esagerate, dér altfel forte caracteristic cu deosebire în descrierea vieţei familiare a unui senator care închipuit pe funcţiunea lui onorifică ce-o ocupă, este forte îngâmfat şi acéstă îngâmfare o împărtăşesc şi membri familiei, carĭ la orĭ ce ocasiune pronunţă cu multă mândriă cuvêntul de Senator. Puterile cele dintâiu ale societăţii Bauer au ocupat rolurile din acéstă piesă, şi prin urmare comedia a reuşit cu desăvârşire. Publicul, după cum s'a vĕḑut, prin dispoziţia lui bună şi aplausele dese s'a amusat forte plăcut.

De séră se va da „Frau Balk“ dramă istorică în 4 acte de aicĭ din Transilvania de I. Leonhardt.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 20 Octomvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	121.55
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.20
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	122.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121. —
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	97.15
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	97.30
Imprum. ung. cu premii	155.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	137.50
Renta de hârtie austr.	110.95
Renta de argint austr.	100.95
Renta de aur austr.	121.65
Losurĭ din 1860.	144 25
Acții de ale Băncei austro-ungară.	942.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	404.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	365.50
Napoleondorĭ.	9.52½
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.85
London vista	119.90
Paris vista	47.55
Rente de coróne austr. 4%. . .	101.10
Note italiene.	44.50

Cursul pietei Brașov.

Din 21 Octomvre 1896.

Banonote rom.	Cump. 9.48	Vênd.	9.51
Argint român.	Cump. 9.45	Vênd.	9.48
Napoleon-d'orĭ	Cump. 9.50	Vênd.	9.53
Galbenĭ	Cump. 5.60	Vênd.	5.65
Ruble rusescĭ	Cump. 126.—	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vênd.	101.75

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria Nicolae Ciurcu.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din **1 Oct. 1896.**

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Tren mixt	Tren accel.	Tren accel.	Tren de persón.
10 —	8.05		8.05	2 00	pl.	Viena . . .	sos.	1.55		1 55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7.40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9.02	11.19		Szolnok . .		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11.33	12.47		P.-Ladány . .		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare .	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mezö-Telegd .		10.07	7 10	2.01	8.11	10.42
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30	6 13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4 06			Bratca . . .		9.10	5.38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17		Ciucia . . .		8.32	5.49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău . .		6.54	3.18			7.37
8.34	10.37	8.21	6 59	5 55	sos.	Clușiu . . .	pl.	6.13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.		5.24	10 45	tr. pers. 4.35	6.45
9.06	11.27	9.09	2 52	6.27		Apahida . .			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10.40	4 45	7.27		Ghiriș . . .		Tr. expr. Teiuș Arad Budapest	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12.57	11.25	5.39	7.50		Cucerdea . .			3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1.09	11.49	6.08			Uiuóra . . .			2.49		2.08	4.27
11 09	1.16	11.59	6.19			Vințul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	11.40	12.29	6.57	8.17		Aiud . . .			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.55	12.55	7.30	8.33	sos.	Teiuș . . .	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05		1 30		8.38	pl.		sos.	3.18	1.29		12 57	3.06
12.33		2.08				Crăciunel . .			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9.09		Blașiu . . .		2.48	12.40		11.59	2.26
1.18		3.11				Micăsasa . .			12.01		11.28	1.54
1.34		3.31		9.42	sos.	Copșa-mică .	pl.	2.15	11.41		11.10	1.35
2.13		3.46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14		11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaș . . .			10.55		10.48	12.45
3 04		4.45		10.22		Elisabetopol .		1.40	10.21		10 18	12.16
3.40		5 27		10.51		Sighișóra . .		1.06	9.42		9.43	11.33
4.03		6 12		11.12		Hașfalĕu . .		12.52	9.12		9.19	11.16
5.34		7.50		12.26		Homorod . .		11.54	7.45		7.38	10.03
6.12		8 37		12.58		Agoștonfalva .			7.02		7.22	9.25
6.41		9.07		1.15		Apața . . .		11 11	6.36		6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra . .			5.58		6.33	8.28
8.—		10.25		2.09	sos.	Brașov . . .	pl.	10.10	5.08		5.57	7.48
3.55		11.—		2 19	pl.		sos.	10.05	5.20			9.08
4.40		12.26		3 01		Timiș . . .		9.39	4.14		5.20	8.28
5.10		1 11		3.31		Predeal .		9.12	3.32		4.14	8 01
12.00		8 30		9.30	sos.	Bucuresci . .	pl.	5.35	9.15		3.32	3.15

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

Tren mixt	Tren de person.	Tren de person.	Tren de persón				Trenŭ de person.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtu
2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea . .	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Ludoș . . .		7.02	1.58	7.38	9.59
4 12	9.37	4.37	12.26		Cipău . . .		6.28	1.19	6.55	11.01
5.12	10.27	5.26	1.14	sos.	Oșorhei . .	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	9 35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs. .	pl.		7.54	3.30	8:05

Ghiriș — Turda

tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.		tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.
7 33	11 —	5.—	10.21	Ghiriș	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copșa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraș

tren de persón.	Tren mixt	tren de persón.	tren mixt						tren mixt	Tren mixt	tren de persón.	tren de persón.
2.20	4.45	11.55	7.10		pl.	Copșa mică .	sos.		9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3.13		Ocna . . .			8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos.	Sibiiu . . .	pl.		7.44	12.57	4.40	10.30
	4.34		2.05		pl.		sos.		7.29	Marța și Vinerea		8 57
	6.16		3.58			Avrig . . .			6.02			7.16
	8.42		6.35		sos.	Făgăraș . .	pl.		3.28			4.30

Simeria (Piski) — Hunedóra

tren mixt	tren mixt	tren mixt	tren mixt		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Brașov — Zĕrneștĭ

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
8.35	4.55		Brașov	7.44	1.29	
10.28	6.36		Zĕrneștĭ	6.20	12.05	

Mureș-Ludoș — Bistrița

	Numai Lunia comunică	N. Marța comunică		Circulă numai Marța		Numai Vinere circulă
4.—	9.10	4.20	Mureș-Ludoș	6.46	7.21	
5 03	10.28	5.35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41		Țagu-Budatelic . . .		4.50	9.40
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie .		3.44	8.46
8.33	3.02		Lechința		2.48	7.43
9 07	3 41		Ș.-Măghiăruș		2.01	6.52
9.59	4 55		Bistrița		1.16	5 55

Arad — Timișóra

6.20	11.25	5.		Arad		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timișóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5 10	Seghedin.	6.05	2.30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtu	trenŭ mixtu		trenŭ mixtu	trenŭ mixtu
5.30	2.15	pl. Sibiiu . sos.	7.10	9.20
5.42	2.27	„ Selemberk „	6 57	9.07
6.06	2.51	„ Cisnădie pl.	6.36	8.46

Sighișóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtu	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtu	trenŭ mixtŭ
3 22	11.08	Sighișóra . . .	9.51	5.32
3.54	11.48	Hașfalĕu . . .	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Notă: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrațĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.